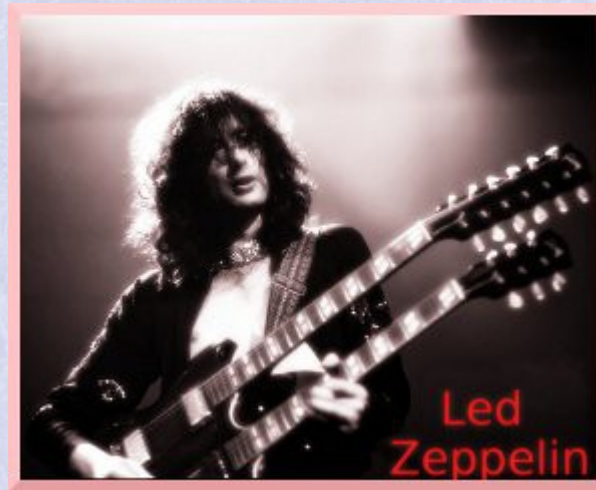

Timo Kinnunen
Särkiniementie 16 A 41
70700 Kuopio
Finland

Lauritsalan iltalukiossa

Lauritsalassa elettyä ja laulettua

Ylläolevassa kuvassa näette **Led Zeppelin** -yhtyeen soittajan soittavan kaksikaulaisella kitaralla, kun minulle riitti (niitä kauloja) hyvinkin vain yksi (honk-honk). Olivathan ne *Zepet* aikansa kitaravelhoja, ja sopivat edustamaan sitä vuosikymmentä, jolloin pakarsin itseni ylioppilaaksi Lauritsalan iltalukiossa. Raakaa punnerrusta se oli minulla, mutta lokoisaa ryypiskelyelämää muusikoilla! On totta, että kuulin tseppeliinien ilmalaivamusiiikkia vain satunnaisesti, kuten kerran **Adrianon** pizzeriassa, ja pari kertaa radiosta. Kuulemani biisi oli *Whole Lotta Love*. En sanoisi, että se mitenkään räjäytti tajuntaani, kuten monet muusikoista muistavat itselleen tapahtuneen, mutta hyvältä biisiltä se vaan tuntui. En tajunnut, että suuri osa levyiltä kuulemani oli pelkkää studiotekniikkaa, sillä enhän minä studioista mitään tiennyt luulin, että pojat ovat vaan niin hyviä! Että ulkomaalaiset osaavat enemmän. Myöhemmin, kun olen nähnyt parisen kertaa oikean äänitysstudion, ja kuullut YouTubesta tseppeliinyhtyeen lavasoitantoa, olen ymmärtänyt, etteivät ne nyt niin hyviä olleetkaan. Minulla ei ole koskaan ollut levyhyllyssäni ainuttakaan yhtyeen levyä, mutta ei se mitään, koska koko hyllykin on puuttunut. Nykyään minulla on muutamia tuhansia ämpäreitä, ja niistä pari lienee lettseppeliiniä. Se musiikki, jota itse kykenin tuottamaan 70-luvun pyörteissä, oli teknisesti varsin vaatimatonta. Tekemissäni kasettimankkaäänityksissä oli paljonkin parantamisen varaa, mutta minusta oli tuolloin ihme, että pystyin tallentamaan omia esityksiäni. Saundit jäivät tosin aika ohuiksi, mutta matkaradioiden aikana se ei haitannut. Tallentamani muiden musiikki on laadultaan hyvää (tai on säilynyt yllättävän hyvin. Valitettavasti en tiedä biisin nimeä, mutta hyvää musiikkia ne soittivat siellä seinäradion kautta. Ulkomaisista jossakin muualla kuulemistani artisteista muistan vielä **Tina Turnerin**, jonka *River Deep, Mountain High* teki minuun suuren vaikutuksen, mutta sekin tuntui tunkkaiselta ja ohuelta kun kuulin sen ensimmäistä kertaa huippulaitteilla toistettuna. Ilmeisestikin se oli miksattu nimenomaan matkaradioissa soitettavaksi. Bändi, joka myös pomppaa edelleenkin tuonajan musiikista esille on **CCR**, ja erityisesti *Up Around The Bend*. Oma 1970-luvun kokemani sävelmaailma koostui kuitenkin pääosin radioaallot täyttäneistä sävellohjoista ja listoista. Ei sitä tuolloin ajatellut, että myöhemmin nekin tulisivat olemaan kiinteä osa omaa, ja niinmuodoin myös suomalaista sielunmaisemaa, ja kadotettua paratiisia. On hyvä huomata, että noihin aikoihin koettu, ympäröivä todellisuus, oli paljolti nimenomaan *äänimaailmaa*, koska kuvia tai videoita ei katseltu. Kameroitakaan ei ollut kaikilla, ja televisiossakin oli vain noita puhuvia päitä, kuten Knud Möller, joka tiesi kaikesta kaiken. On tavallaan sääli, että nykymaailma tuntuu valinneen pelkän visuaalisen ilmaisun, vaikka nimenomaan puhe ja ääni ovat sitä kieltä, joiden avulla ihmisäivot toimivat, ja kehittyvät. Tietenkin kuvallisetkin symbolit toimivat, mutta niiden kanssa ei ole tapana rupatella, ja suhteuttaa

asioita. Erilaiset illanistujaiset olivat pitkälti eräänlaista terapiaa, ja harvoinhan niissä katseltiin kuvia, koska se nyt ei ole aivojen tapa jäsentää koettua. Ei minulla ollut kotona lankapuhelintakaan ja kenelle minä olisin sillä soittanut, jos olisi ollutkin. Silloinen appiukkonni vahtasi sekuntikellon kanssa aikaa, jos joskus jouduin hänen puhelintaan käyttämään. Se oli huvittavaa, koska äijältä ei puuttunut ainakaan rahaa; koko vahtaamishomma oli sille eräänlaista vallankäyttöä. Iltakoulussa tapasin ne harvat ihmiset joiden kanssa ylipäättään olin tekemisissä, ja en tiennyt niiden siviilielämästä muutoin juuri mitään. Mitään koulunjälkeistä yhteiselämää ei ollut, ja ehkä siitä syystä kanssakäyminen niiden kanssa loppui tasan tarkkaan ylioppilasjuhliin. 1970-luvulla ravintolat ja tanssilavat olivat täynnä nuoria ihmisiä, mutta en minä niissä juurikaan liikkunut. Tästä kaikesta huolimatta juuri kukaan ei voinut välttyä runsaalta ystäväjoukolta, ja minullekin niitä oli tunkemassa sisään milloin ovesta, ja milloin taas ikkunoista. Ennen lauritsalaan muuttoa olin ehtynyt viettää Mikkelissä parisen vuotta, ja käydä siellä armeijankin (josta en pitänyt). Armeijan jälkeen töitä ei enää Mikkelistä löytynyt, joten minun täytyi palata Jousenoon, ja mennä työttömyystöihin lapioimaan santaa Korvenkylän peltoaukeille. Pääsin sieltä kuitenkin isäni tuttavuuksien avulla Heikkisen rakennustyömaalle Rauhaan, ja sieltä montun pohjalta sitten vippariksi sairaalaan, kunnes minulle tarjoutui mahdollisuus syksyllä mennä Joutsenon opistoon talveksi. Koska sieltä saamani todistus oli hyvä, muutin Lauritsalaan, ja menin iltalukioon. Vanhempani, ja eukkoni vanhemmat hankkivat Lauritsalasta meille puoliksi asunnon. Vaikka lauleskelinkin jonkinverran ennen Lauritsalaan muuttoa, vasta siellä laulamisesta tuli kiinteä osa elämääni. Sattui nimittäin niin, että tuolloin tuntemani ihmiset pitivät laulamisesta, ja niinpä sitä sitten laulettiin aina kun tavattiin. Minulla ei jäänyt juurikaan televisiolle aikaa, koska olin illat koulussa, ja niinpä en voi kokea nostalgisia hetkiä kun telkkarissa näytetään ohjelmia vuosien takaa. Vaan enpä ole tuossa paljoakaan menettänyt! Senajan populaarimusiikkia kuulin varsin satunnaisesti, ja tuolloin joka lävestä raikunut diskomusiikki ei kuulostanut lainkaan hyvältä. Myöhemmin, kun olin jo päässyt Jyväskylän yliopistoon, minulle tarjoutui mahdollisuus tutustua nuorisomusiikkiin, kun vietin pari-kolme viikkoa nuorimman sisareni neitsyskammiossa Joutsenossa potien virusperäistä aivokalvontulehdusta. Kuuntelin sen kaikki kasetit, ja niin minulle tulivat tutuiksi **Chigaco**, **Suzi Quatro**, **Raija Koukkari**, ja **Gary Glitter**. Luin myös vinon pinon **Suosikkeja**, ja ihmettelin henkeäni pidätellen, kun **Garyn** ura oli vaarassa kurkkutulehduksen vuoksi. Kamalaa! Mutta paljon kamalampaa oli kuitenkin se, että mainittu herra osoittautui hikiseksi pedolfiiliksi, joka sai asiasta muutaman tuomionkin. No niin. Spontaaneja yhteislaulutilaisuuksia varten Lauritsalassa minulla oli käytettävissäni useitakin laulukirjoja, kuten *Me laulamme*, jonka oli julkaissut Rakennustyöläisten Liitto r.y. (1972), ja tämän lisäksi pari muuta laulukirjaa, joissa oli nuotit, ja sointumerkit. Varsinaista pop-musiikkia emme juurikaan laulaneet, eikä minulla ollut pop-biisien nuottejakaan saatikka sitten vihkoja, joissa olisi ollut kitarasooloja, tai kappaleiden soinnutuksia koskevia tietoja päivän iskelmistä paitsi mitä nyt laulukirjoihin oli armoitettu mukaan. Tärkeintä lienee se, että nämä ihmiset joiden kanssa tapasin laulaa, eivät olleet muusikkoja, vaan ryypiskelyyn taipuvaisia opiskelijoita, joita en ole tavannut sen koommin, enkä tiedä mitä heille edes kuuluu, jos ovat elossakaan.

Lauritsalan ilmakuvat

Ylläolevassa, jo hieman vanhemmassa valokuvassa näkyy keskellä valkoinen kauppalantalo, jonka luona järjestettiin usein uutenavuotena ilotulituksia, ja oikealla puolen ovatkin sitten lukion rakennukset. Taustalla kuvassa näkyy Saimaa, ja samalla se, kuinka maaseudunomaista tienoo oli ennenvanhaan.

Se Lauritsala, jossa eleskelin käydessäni iltalukiota, oli yhäti kooltaan varsin pieni ja kiinteä kokonaisuus, ja siksi sen voi nähdä yhä vieläkin ilmasta yhdellä ja samalla kertaa. Etelästä (eli kuvan alaosasta)

nähtynä eteemme hahmottuu tuttu liikenteenjakaja, ja sen vieressä oikealla huoltoasema, ja sitä vastapäätä, tien toisella puolella äärimmäisenä oikealla näkyy kerrostalo, mikä oli entinen kotitaloni. Kuvan keskellä on erotettavissa Supermarkettien alue, ja pieni sekä tyylikäs Lauritsalan kirjasto, ja kuvan yläosassa näkyikin sitten jo osa iltakoulua. Kuvan alalaidassa tien alapuolella näkyvä rakennuskompleksi on rakennettu myöhemmin, ja kun kävin iltalukiota siinä kasvoi pelkkää metsää.

Ylläolevan kuvan alalaidassa näkyy iltakoulu, jossa on kuvaushetkellä meneillään jonkinlainen rakennustyömaa. Koulua vastapäätä tien toisella puolella, ja vinosti vasemmalla näkyy Lauritsalan kirjasto, ja sen takana, keskellä kuvaa, on Supermarkettien alue, ja sen takana, pienessä männikössä, on entinen kotitaloni, ja sitä vastapäätä, tien toisella puolella, näkyy huoltoasema, ja kuvan yläosassa vasemmalla näkyy liikenteenjakaja ja rautatiesilta. Kaikki tarpeellinen oli todella pienen kävelymatkan päässä, ja Lauritsala oli varmaankin yhtenäisin koskaan asumistani paikoista. Noihin aikoihin se oli tavallaan pieni kylä, jossa kuitenkin oli pari koulua ja poliisiasema, sekä oma kirjasto. Siellä eivät naapurit tunteneet toisiaan, ja yleensä maalaiskylille tyypilliset yhteistoimintakuviot puuttuivat. Jos alueella toimi esimerkiksi kotiseutuyhdistyksiä ja vastaavia, en minä niistä mitään tiennyt, eikä minua kutsuttu yhteenkään ompeluseuraan. Ystävyysuhteita paikallisiin muodostui varsin satunnaisesti, ja uusia kavereita ei alueelta edes aktiivisesti haeskeltu. Niitä tuli kuvioihin milloin tuli, ja siinä taas ei ollut prosessina mitään erityistä johtavaa periaatetta. Otetaanpa esimerkki. Ennen iltalukiota olin vuoden Joutsenon opistossa, jossa tutustuin pintapuolisesti lappeenrantalaiseen tyttöön, joka seurusteli noihin aikoihin joutsenolaisen rokkibändin kitaristin ja lauluntekijän kanssa. Ne kävivät opistollakin soittamassa, ja sen myötä tutustuin myös bändin muihin joutsenolaisiin soittajiin, ja osa heistä aloitti iltalukion samaan aikaan kuin minä, kuten rumpali ja laulusolisti. He kuitenkin karsiutuivat pois jo ensimmäisen vuoden aikana, koska opiskelu oli heille varsin raskasta. Itselläniikin ensimmäisen vuoden koenumerot olivat varsin vaatimatonta tasoa, ja eivät ennustaneet mitenkään sitä, että saisin ylioppilastodistukseen 8.7 keskiarvon, mikä oli erittäin hyvä saavutus, kun ottaa silloisen, varsin reippaan elämäntapani huomioon. Rokkibändin kitaristin ja lauluntekijän kanssa seurustellut tyttö vaihtoi näihin aikoihin usein poikaystävänsä, ja toi niitä usein minullekin näytille. Kerrankin se toi erään hontelon, kalvakkaan matematiikanopiskelijan, ja **Pasolinin** elokuvien ystävän, ja ne pyysivät minua lukemaan runojani, joista ne sitten kiihtyivät, ja riensivät meuhkaamaan makuuhuoneeseen. Ihmettelin myöhemminkin tätä mielestäni täysin aiheetonta kiihtymistä kovasti, mutta kysehän oli tämän nuorukaisen kohdalla jo varhain kehittyneestä miehisestä kyvyttömyydestä, ja voisin päätellä, että nykyisin matemaatikkomme on sataprosenttisella varmuudella täydellinen impotentti. Näistä tyttösen lukuisista poikaystäväistä sen kaikkein viimeisen kanssa minä sitten soittelin yhdessä kitaraa ja tein näistä esityksistämme ensimmäisiä nauhoituksiani kasettimankalla, ja harrastin nuoren miehen innolla kotikutoista musiikkia aina kun aikaa vain oli. Sitävastoin joutsenolaisen rokkibändin jäsenten kanssa minulla ei koskaan ollut yhteisiä musiikkiharrastuksia, enkä koskaan edes keskustellut niiden kanssa musiikista ja mitäpä minä olisin siitä tietänytkään. Minua ei liipannut kovinkaan läheltä sanoitukset: *Lisää rautaa Vietnamiin, lisää tulta helvettiin!* Itse en pyrkinyt panostamaan lauluissani mihinkään maailmojasyleilevään sanomaan, tai

vastustamaan sotaa. Enhän minä sodasta pidä, mutta katson etten mahda sille mitään että ihmiset sotivat ja tappavat toisiaan. Mitä luokkatovereihini iltalukiossa muuten tulee, he eivät edes tienneet että soittelin päivisin ja koulun jälkeen kitaraa, ja tein ensimmäisiä omia biisejäni.

Kotitaloni Lauritsalassa

Ylläolevassa kuvassa näkyy Lauritsalan aikuinen kotitaloni, niinkuin sen näkee Lappeenrannan suunnasta lähestyessä. Asuin tuossa talossa kolme aivan liian pitkää vuotta. Menin naimisiin aloittaessani opintoni iltalukiossa, ja lapsikin oli jo syntynyt, jota sitten hoitelin koti-isänä päivisin, ja illat kävin lukiota, ja lueskelin läksyjä milloin ehdin. Oikeasti en olisi vielä halunnut mennä ollenkaan naimisiin, koska en ole mikään synnynäinen perheenisä, mutta olin päättänyt, että ollaan nyt sitten *isänä* kunnes toukka täyttää seitsemäntoista, ja erotaan sitten kun vanhempani ovat kuolleet, jotta he voisivat erota tästä elämästä uskossa, että kaikki oli niinkuin he kuvittelivat sen olleen. Että ne luulisivat minun löytäneen onneni, ja tarkoituksen elämälleni. Mutta minä olin tosiasiaa vain velvollisuudentuntoinen, ja tehtäväorientoitunut. No, erohan siitä sitten lopulta sitten tuli mutta vasta noin seitsemäntoista vuotta myöhemmin, mutta se nyt on varsin tavallista, se avioero. Suurin osa avioliitoista päättyy nimittäin eroon jo parissa vuodessa, ja allekin - ja syitä on aina lähes yhtä monta kuin on seppiäkin. Minä en selitä enkä kadu mitään, sillä yritin parhaani, ja naimisissaololla oli omat, hyvätkin puolensa. Mutta sen vain sanon, että jos tätä elämää tarjottaisiin nyt minulle uudelleen, kieltäytyisin siitä melko varmasti. Olin käsittäkseni lapselleni lempeä isä, enkä lyönyt sitä koskaan, mutta kyllä sen päivittäinen hoitaminen hermoihin kävi, sillä mies ei ole mikään luontainen, tai synnynäinen lastenhoitaja, ja täytyy ottaa huomioon sekin, että elin tuolloin parasta ikääni, ja muitakin mahdollisuuksia elämälle olisi ollut tarjolla. Yritin kasvattaa pennustani ihmistä, jolla olisi sosiaalinen omatunto, ja joka osaisi ottaa muutkin kuin itsensä huomioon, mutta tässä minä epäonnistuin, sillä en ollut ainoa kasvattaja, ja nämä muut pilasivat sen, minkä vaivoin kykenin rakentamaan. Siitä tuli sitten mitä tuli. Toisaalta: jos sitä nyt haluaa ihan pakosti haluaa mennä naimisiin, kannattaa mennä nuorena, koska silloin sietää kaikkea häslinkiä paljon paremmin kuin vanhempana, ja ei vielä tajua milloin sitä viedään kuin passiä narussa. Sietää päivittäistä huutoa milloin mistäkin, ja kaikenlaisia oikkuja, ja pähänpistoja. Jalkalamppuakaan ei olisi saanut päivisin polttaa, koska se johti vararikkoon. Kaikenlaisiin hieromalaitteisiin ja rätteihin sitävastoin mikään ei ollut liikaa. Sitä ei vielä tuossa iässä osaa kärsiä siitä, että on tavallaan appivanhemmille vain eräänlainen sijoituskohde, jota manipuloidaan rahalla, ja pidetään makupalloilla onnellisena. Sitä ikäänkuin tulee kuuroksi ja sokeaksi kaikelle tällaiselle, ja niinhän luonto lienee asian tarkoittanutkin.

Niinpä sitä kestää nuorena paljon paremmin pennun öisiä itkuja, ja matkustaa satoja kilometrejä linja-autoissa ja junissa kantokassia raahaten, jossa lapsi nukkuu. Sitä jaksaa raataa kuin juhta, joka kiertää kaivoa, ja tuhertaa lapsen aina solmussa olevien kengännauhojen kanssa, ja taiteilla pilttipurkkien ja lusikan kanssa. Sitä oppii aika nopeasti lappamaan ruokaa toukan suuhun pikavauhtia, jottei siihen tuhraantuisi turhaan aikaa. Ja niin. Eräs asia jonka muistan Lauritsalasta selvästi, oli ainainen tehtaan haju, joka varsinkin matalapaineella oli tyrmäävä. Olihan Kaukaa ihan siinä vieressä.

Minulla ei ole hallussani valokuvia Lauritsalan asunnosta paitsi mahdollisesti kaitafilmille tallentuneita pätkiä. Kuitenkin löysin asunnon eteisessä otetun kuvan, jossa vasemmalla puolella näkyy olohuone, jossa oli mäntylautainen lattia. Kuvassa oikealla näkyy makuuhuone. Peilissä komeilee paskahuussin ovi. Keittiö sijaitsee kuvasta vasemmalle, ja asunnon ulko-ovi kuvasta oikealle. Saattaa olla, että kuva on jostakin toisesta asunnosta, mutta huonejärjestely vaikuttaa samalta minkä sen muistan olleen. Itsehän ei ole tuota valokuvaa ottanut, vaan se oli jossakin asunon myynti-ilmoituksessa. Saattaa olla niinkin, että taloa on viime aikoina saneerattu, tai sen paikalle on rakennettu kokonaan uusi pytkinki. Oli miten oli, tuo kaikki on mennyttä, eikä palaa edes tullaisena koskaan takaisin, vaikka terävänenäinen mies olisi mitenkä päin tahanasa vienyt mukanaan.

Sattui niin mukavasti että silloinen kotitaloni, ja sen vieressä sijaitseva talo olivat identtisiä keskenään, eli samoilla piirustuksilla tehtyjä. Ninpä ylläolevassa kuvassa EI OLE sama olohuone, jossa istuskelin ja katselin televisiota, mutta mittasuhteet ovat samat. Tässä on näkymä eteiseen päin. Kuvan huolekalut eivät olleet minun omistuksessani.

Tässä kuvassa on keittiö, ja näkymä ikkunasta ulos. Kuvan kalusteet ovat kuuluneet niille, jotka möivät OMAN, naapuritalossa sijainneen asuntonsa jollekin. Aika hölmön näköisiähän nuo näyttävät olleen melkein kuin baarikalustoa. 1970-luvulla ei tuollaisia vielä ollut kuten ei vielä mikroaaltouuniakaan...

Vaikka tässä on naapuritalon identtisen asunnon pohjapiirustus, käy se hyvin kuvaamaan sitä asuntoa, jossa viruin sen kolme vuotta. Tein kuitenkin pari pientä korjausta, mutta ei se olisi ollut niin nökönuukaa, koska voin muistaa kaiken väärin, ja ketäpä se nyt niin kiinnostasikaan enään. Pienihän tuo asunto oli, mutta eivät olleet vaatimuksetkaan kovin korkeat.

Lauritsalan Lastenseimi

Kuvassa näkyvässä paikassa sijaitsi iltakouluaikeihin lastenseimi, johon vein pentuni muutamaksi tunniksi hoitoon. Noihin aikoihin yhteiskunnassa puhalsivat vasemmistolaiset tuulet, ja lasten päivähoito oli se, mitä haluttiin lisätä, ja kotihoitoa taas vähentää. Muistan kuinka pentu piti aina kantaa sinne sylissä, ja kantaa iltopäivällä taas takaisin, tai muuten se rupesi mölisemään. Nykyään lastenseimi sijaitsee kai jossakin muualla, mutta asiaa on hankala varmistaa, koska eihän tuollaisissa paikoissa ole mainoskylttejä, ja tanner näyttää tasaiseksi poljetulta. Tarkoitukseni ei ollut jäädä Lauritsalaan koko loppuiäksi kykkimään, vaan päästä jonnekin opiskelemaan. Olin nähnyt omin silmin joitakin opiskelijoita, ja niissä oli omanlaistaan rentoutta, ja vapauden tunnetta. Minulla ei ollut täysin selkeää käsitystä siitä mihin lopulta mahdollisissa opinnoissani päätyisin. Sen tiesin, että insinööriksi en nyt ainakaan, koska tunemillani insseillä ei ollut lainkaan huumorintajua.. Lukio oli kuitenkin tuolloin ainut tie yliopistoon, joten sitä piti vaan jaksaa ilta illan jälkeen. Olisin päässyt saamillani papereilla suoraan Tampereen yliopistoon suomenkieltä ja kirjallisuutta opiskelemaan, mikä olisi ollutkin ihan hyvä valinta, mutta kävikin niin, että pyrin ja pääsin Jyväskylän yliopistoon, ja jos asiat olisivat sujuneet hieman toisin kuin ne sujuivat, olisi minusta tullut psykologi, sillä sain hankittua siihen *ladaturoikeudet*. Mutta näin ei käynyt, ja se taas on pelkästään onni kaiken maailman hulluille.

Lauritsalan Supermarket

Muistan kun kimakkaääninen eukkoni esitteli minulle puhelimesta ihastellen uutta asuntoamme Lauritsalassa - nähtyään sen ensimmäistä kertaa - ja hihkui, että ihan siinä vieressä oli Supermarket! Jee-jee-jee! No, sen ei ollut koskaan tarvinnut ajatella rahaa, ja siksi se saattoi ihastua tällaisista. Se saattoi ilman huolta rahasta ja sen riittävydestä mennä johonkin vaatekauppaliikkeeseen *penkomaan*. Sille siis riitti, että asuintalon vieressä oli kauppa josta voi ostaa tavaroita! Kun vanhempani toivat käydessään, ihan hyvän hyvyyttään, leipää ja vehnäsiä, se haukkui ne aina tästä pystyyn: *mitä te tänne noita ruokianne aina kannatte!* Näin se pahoitti niiden mielen, mutta ei sen ollut koskaan tarvinnut ajatella moisia asioita. Että miltä toisesta mikäkin tuntuu, tai että miten harvinaista tuollainen vapaaehtoinen avustaminen oli. Eukon suku ei olisi antanut ilmaiseksi kenellekään killinkiäkään, oli näet lajiltaan poroporvarillista, mutta täysin säälimätöntä, ja itsetietoista. Tuossa suvussa totuus oli aina suhteellista, ja aina itselle edullista. Ne eivät tehneet koskaan missään mitään väärin, vaan asialla olivat aina ne muut. Kommarit ja puliveivarit. Jos joku sitten lähti pois suvun helmasta, tuli siitä heti epähenkilö, josta ei koskaan enää puhuttu. Niinhän siinä sitten kävi loppupeleissä minullekin. Mutta pääasiahan eukolle oli siis se, että ihan naapurissa oli Supermarket, johon hassata rahaa, vaikkei sitä sitten olisi ollutkaan. Ja jos rahankäytössä mentiin rankasti miinuksen puolelle, niin ainahan sen isäukko maksoi velat, jos tilit tulvivat yli varojen. Jos saisin nyt elää uudelleen nämä vuodet, pitäisin huolen siitä, että kaikki olisi hankittu mielellään ihan itse, asuntokin, vaikka se olisi sitten ollut pieni ullakkohuone jonkun rintamamiestalon yläkerrassa. Olisi ollut hyvä jos olisi oltu mielellään taloudellisesti riippumattomia muista. Että ei olisi päästetty muita sotkeutumaan kaikkeen, aina lapsenkasvatuksesta alkaen. Ei ehkä olisi tullut sitten myöhemmin tullut sitä eroakaan. Kesyn elätin elämä ei ole hyvä lähtökohta pitkälle, kestäväälle suhteelle, ja itsekunnioitukselle. Ja ei ole ihan viisasta huutaa joka käännteessä, että tuossa on viisi hirttä poikki, että sopii lähteä jollei homma käy. Joskus joku kerta voi sitten olla liikaa, kuten sitten olikin. Iltalukion aikoihin Supermarket ei näyttänyt ihan samanlaiselta kuin tuossa kuvassa, ja se on saanut ympärilleen erilaisia lisäkkeitä, kuten pankkia ja Tiimaria, sun muita.

Oli niitä ilon päiviäkin, toki. Tuossa kuvassa näkyvässä talossa asuskeli nimittäin nuori pariskunta, joiden kanssa lauloimme paljon, ja hartaasti, ja nuorella naisella oli aivan erinomaisen kaunis ääni. Kyllä sitä kelpasi hoilata. Sitäpaitsi hän piti erityisesti **Hiski Salomaan** ralleista. Hän myös piti erilaisista hävyttömistä ja hauskoista sutkauksista tyyliin: *eihän mua ilahuta mikkään muu, kuin keskeltä halkastu viikunapuu!* Sen poikaystävä ihaili **CCR:n** musiikkia, ja sen lähes ainoisiin huveihin kuului bingossa käynti. Noihin aikoihin bingoihin oli suorastaan tungosta. Olisi pitänyt jo tuolloin huomata, että noissa paikoissa pyöri valtava määrä työttömiä, ja että työttömyys oli jatkuvasti lisääntyvä luonnonvara, ja ulottuisi varsin pian myös akateemiseen maailmaan. Minä en bingosta pitänyt, ja minulle riitti mainiosti se, että laulu näiden kanssa sujui. Niiden kanssa hoilatessa tarvinnut latkia koko ajan viinaa, niinkuin erään toisen pariskunnan kanssa, nimittäin **Pillin** pariskunnan. Oli se niiden kanssa näet yhtä juopottelua, mutta nehan olivatkin opiskelijoita. **CCR** jäi kuitenkin mieleeni, vaikka se oli oikeastaan jo seuraavien nuorisosukupolvien musiikkia. Vaikka niiden biisit olivatkin hienoja, niin ne eivät olleet kuitenkaan mitään *nuotiolauluja*, kuten esimerkiksi monet **Juicen** kappaleista, vaan soveltuivat pelkästään kuunteluun, tai jytäämiseen. Vain harvat olisivat kyeneet vetämään iltanuotiolla samanlaisia kitarasuoksia mitä **CCR:n** biiseissä oli. Tästä syystä tämän nuoren pariskunnan kanssa ei näitä laulettu, mutta sensijaan ahkerasti jotakin rakennustyöväen liiton laulukirjaa, ja sen nuotiolauluja, ja **Pillin** pariskunnan kanssa taas niitä työväenlauluja, jotka ovat minusta olleet aina niin perin koomisia.

Työkkärinkulma

Kävin muistaakseni vain yhten ainoan kerran *työkkärissä*, mutta se tympeä ympäristö, ja siellä olleet ihmiset masensivat. Toisaalta noihin aikoihin töitä löytyi kaikkialta ilman työkkäriäkin, kun vaan kävi itse kyselemässä. Sanottiin, että tulet sitten huomenna seitsemältä! Yhtenä vuotena sain kesätöitä **Kaukaan** rakennustyömaalta, ja toisena taas **Lauritsalan huoltoasemalta**, ja kolmantena **Hackmanilta**, Joutsenosta. Toisinaan poljin pyörällä koko matkan Lauritsalasta Joutsenoon. Kerran aamulla olin juuri lähdössä, kun työkkärissä lojuneet tyypit huomasi minut, ja huikkasivat iloisesti: *sinäkin sitten jouduit töihin!* Myöhemmin tämä loisveljien hengenasenne levisi laajemmallekin, ja yhteiskunnan kuppaminen yleistyi, ja ne joilla töitä oli, varastivat kaikenlaista työpaikoiltaan. Siitä tuli maan tapa. Alettiin pitää täysin normaalina, että sai korvauksia, tai muuta avustusta. Alettiin syntyä suoraan työttömiksi, ja penkoa roskiksista ruokaa, muka jonkinlaisena vaihtoehtoelämänä. Mutta opiskeluaikani Lauritsalassa ei kukaan vielä penkonut roskiksia.

Lauritsalan Kirjakauppa ja disko

Kuvan vasemmanpuoleisen talon alakerrassa oli ennen kirjakauppa, jonka ikkunassa lojuvaa kasettimagnetofonia ihailin, mutta rahat eivät siihen kuitenkaan riittäneet, koska tuloja ei ollut. Oikeanpuoleisen talon paikalla oli suunniteltu samankorkuinen rakennus, jonka yläkerrassa oli diskoteekki. En käynyt siellä juuri koskaan, mutta ainakin kerran kävin erään seurueen kanssa, ja kotiin palattuani äänitin *Hattivattinainen* biisin, joka on *rollareitten* koveri. Tämä nauha on vieläkin tallella. Kuvassa näkyvää suihkulähdettä ei vielä ennen ollut. Muutoinkin liikennejärjestelyt ovat muuttuneet dramaattisesti nykyauritsalassa, ja niinpä esimerkiksi **Kaukaan** tehdasalueelle ei enää siviiliautoilla pääse, ja katujärjestelyjä on muutoinkin muutettu. Ehkä on ihan tietoisesti haluttu tuhota Lauritsala elinvoimaisena kokonaisuutenaan, ja sulkea se sumppuun, ja pysäyttää sen kehitys.

Lauritsalassa järjestettiin aina uudenvuodenaattoisin kauppalantalolla pieni juhla, jossa oli kunnan(kaupungin)johtajan puhe, ja senjälkeen iletulitusta. Pikkupojat eivät vielä terrorisoineet juhlaa paukkupommeillaan. Sen juopomman nuorenparin kanssa oli tapana käppäillä tuonne aattoiltana, ja juoda taskulämmintä jallua viereisessä puistossa. **Erik** ja **Mari Pilli**, kukapa heidät voisikaan unohtaa! *Me ei lauleta yhtään raikasta laulua!* Ylläoleva valokuva on varmaankin senverran iäkäs, ettei se ole ajalta jolloin asuin itse Lauritsalassa, mutta se onkin mukana pääasiassa sen tunnelman vuoksi, joka siitä välittyy.

Nykyisellään kauppalantalo ei oikein tahdo näkyä tielle, koska puut ovat kasvaneet eteen. Toisaalta eihän Lauritsala ole enää mikään kauppala, vaan Lappeenrannan lähiö. Köyhä on syönyt naapuristossaan olleet rikkaammat veljensä. Näemme, että töhrijät ovat ehtineet tännekin, ja sutanneet merkkinsä kivimuuriin. Ne pitäisi kaikki remelöidä oikein kunnolla!

Lauritsalan Poliisi ja posti

Vasemmanpuoleisessa talossa oli ennenvanhaan poliisi ja posti. Poliisilaitos lakkautettiin jo iltalukioaikoihin, ja sen jälkeen Lauritsala olikin, luokanvalvojani sanoin, pelkkää villiä länttä. Touhu ei kuitenkaan mennyt läpikotaisin levottomaksi, mutta poliisi oli nyt Lappeenrannassa saakka, ja ei olisi enää ehtinyt pienempää hätää selvittämään. Ja jos jonkun henkeä olisi uhattu, olisi uhri hyvin ehditty nitistää ennen poliisin tuloa. Tosin noihin aikoihin Lauritsalassa ei tapahtunut iltaisin ja öisin yhtään

mitään, ja siellä liikkuminen oli varsi turvallista. Keskellä kuvaa näkyy kotitaloni. Ei Lauritsalan poliisi minua koskaan mistään ahdistellut, eivätkä ne minua kertaakaan pidättäneet. Miksi olisivatkaan, sillä minä liikuin käytännössä kodin ja koulun välillä, ja en yksinkertaisesti ehtinyt tehdä pahojani. Jos kapakassa käytiin, niin mielummin sitten Lappeenrannassa, tai kauempanakin. Kuvan bussipysäkki on töhritty, ja sitä ei tapahtunut lainkaan vanhassa Lauritsalassa.

Lauritsalan Huoltoasema

Kuvassa näkyvä huoltoasema on täsmälleen samannäköinen kuin se oli jo iltalukioaikoihin. Olin eräänä kesänä siellä töissäkin, ja jakelin pääasiassa pensaa, sekä möin tarvikkeita. Oli ihan oikea, sininen univormukin, ja koppalakki. Mitään vastuuta minulla ei kuitenkaan hommassa ollut. Huoltoaseman yhteydessä oli pieni baari, jonka automaattilevysoittimesta soiteltiin senajan ralleja, kuten *Milk Cow*, ja vastaavaa musiikillista kevyttöytäntöä. Niihin aikoihin huoltoasemaa piti pariskunta, ja niillä oli öisin musta saksanpaimenkoira asemalla vahtimassa. Oli niillä yksi Rauhan entinen hullukin töissä, ja kerran se ajoi savuavalla autollaan, pellit vinossa, ja täysin poissa tolaltaan huoltoaseman pihaan oli näet ajanut vastikään kolarin, ja paennut onnettomuuspaikalta. Veti siinä tupakkaa posket lommillaan kuin *Tuntemattoman Hietanen*. Kerran huoltikalle tuli vanha seniili mies itäautollaan, ja halusi välttämättä vaihdattaa autoonsa halogeenit, ja vaihdettiinhan ne kun oli ensin porattu lisäreiät auton lamppukoteloon, ja kytketty uudelle lampulle omatekoinen sähköviritys. Se oli tavallaan täyden palvelun talo, jossa asiakkaan sana oli laki. Ei haitannut, vaikka samaisesta autosta unohtuikin bensatankin korkki asemalle. Ei ukko enää palannut sitä sieltä etsimään. Kerran sinne tuli Rauhan sairaalan ylilääkäri tankkaamaan, mutta ei se minua tuntenut. Eihän sitä nyt ihan kaikenlaisia saatanonhoitajia ... hajurako se pitää rahvaaseen olla, vaikka sitten kuinka pieni tahansa.

Lauritsalan Iltalukio

Ylläolevassa kuvassa istun edessä kuvan oikeassa laidassa. Minulla oli noihin aikoihin usein skinheadkampaus, eli tukka oli lyhyempääkin lyhyempi. Se oli erittäin epätavallista noihin aikoihin, ja jopa niin epätavallista, että kaupungilla asiasta puhuttiin. Kuvassa näkyvä porukka oli kovatasoista *magnan* sakkia, ja useimmat kävivät jossakin ansiotyössä koulun ohella.

Kuvassa näkyy iltalukion rakennus, joskin iltalukiota varten oli siitä varattuna vain toinen kerros, ja sivurakennuksessa oli tarjolla kahvia pahvimukeista, eräänlaisena välipalana. Olen huomannut nettikeskusteluista, että Lauritsalan iltalukion tasoa on haluttu väheksyä. En tunne lukion tilannetta muutoin kuin niiden kolmen vuoden osalta jolloin kävin sitä itse, ja sanoisin, että jos negatiiviset nettikommentit olisivat lähteneet samalta kaikessa suhteissa viivalta miltä minä lukioon lähdin, olisi heistä suurin osa karsiutunut varmuudella jo ensimmäisenä syksynä. Kun pyrin lukion jälkeen Jyväskylän yliopistoon, sijoituin siellä lähelle silloisen pyrkijäjoukon kärkeä, mikä korreloi hyvin saamani ylioppilastodistukseni keskiarvon kanssa, sekä tutkintotodistuksenikin kanssa, joka sentään vertautuu koko maan suoritustasoon. Todettakoon tässä nyt vielä sekin, etten arvosta erityisen korkealle älyllistä kyvykkyyttä, ja nokkeluutta, koska monet älyköistä ovat osoittautuneet olevansa ihmisinä alamittaisia. Mutta ainahan näitä viisastelijoita ja kaikenmaailman luokittelijoita on piisannut. Tietenkin joku voisi taas sanoa, että Jyväskylän yliopisto ei ole mitään, ja että ne oikeat yliopistot löytyvät Helsingistä ja muualta maailmasta, mutta heille sanoisin, että ei se nyt niin paljoa merkitse mistä tietonsa hankkii, koska yliopistoissa opiskelu perustuu pääosin ulkomaalaisten kirjoittamiin teoksiin, ja niiden sisältämää tietoa ei saa Suomesta mistään. Ja joka tapauksessa näyttäisi olevan niin, että suurin osa yliopistoissa hankitusta tiedosta unohtuu tai vanhenee hyvin nopeasti. Itse koulunkäynti poikkesi päivälukiosta siinä, että vapauksia oli enemmän, ja esimerkiksi myöhästymisistä ei sakotettu, tai siitä, että oli toisinaan pikku huppelissa. Minulla oli tuolloin eräänlainen kaukorakkaus erääseen luokan tyttöön, joka oli minusta niin kaunis, ja vilkuilin sitä aina salaa. Kuvittelin, että tunteeni leviäsi eräänlaisina aaltoina tyttöön, ja tämä virittyisi samalla tavalla. Sellaisia luuloja nuorella miehellä pitääkin olla, että jaksaisi. Kun niin moni kuitenkin putosi kyydistä jo ensimmäisenä vuotena, ja ihan viimeisenä vuotenaakin luokan paras oppilas vietiin hoitoon, ja sille tielleen se sitten jäikin. Jotkut hulluden lajit ovat sellaisia, että ennen puhkeamistaan ne sallivat ihmisen tulla melkein neroiksi, ja säteillä kaikin tavoin, ja sitten tulee se sammuminen, mikä on oikeastaan paljon pahempaa kuin kuolema. Minä olin noihin aikoihin erittäin hoikka poika, ja voisi jopa puhua *anoreksiasta*, jos tuolloin olisi ymmärretty asian päälle. Usein ahmin konvehteja rasiillisen tai pari, ja sitten oksensin sen kaiken pois. Onneksi pääsin tuosta kirostusta kierteestä, jonka taustalla lienee ollut hiljalleen kehittyvä diabetes, ja siihen liittyviä muita aineenvaihdunnan häiriöitä. Itse inhosin laihuuttani, vaikka se nykyään olisi erittäin kova sana. Nykyiset mannekiinit näyttävät ihan samanlaisilta. Tuolloin yleinen miesihanne oli kuitenkin mielummin lihaksikas, ja ehdottomasti myös vankkaleukainen. Sellainen kuin **Fantom Mustanaamio**, tai **Ratsupoliisi King** tai reportteri **Jeff Cobb**.

Lauritsalan Kirjasto

Lauritsalan kirjasto oli minulle tärkeä paikka, sillä usein kävin sen alakerrassa kuuntelemaan koulun jälkeen klassista musiikkia. Siellä oli oikeat **Köykän** suunnitellut stereosysteemit, eli kolmen kaiuttimen järjestelmä, ja muut pelit. Joskus tulee mieleen, että nykyiset systeemit, joissa on kaiutinpari ja subbari, ovat vain muunnos **Köykän** systeemistä. Levyjenkuuntelysysteemi pelasi niin, että kuuntelin päivällä radiosta jossakin musiikkiohjelmassa esitetyn klassisen kappaleen, ja varasin sitten ajan kirjastosta, ja levyn, jossa kappale oli. Itselläni ei ollut ensimmäisenä opiskeluvuotena minkäänlaista levysoitinta, joten minun oli pakko kuunnella musiikkia muualla, ja nimenomaan klassinen musiikki vaatii hyvät vehkeet. **Paganini** oli minun suosikkini, ja on sitä edelleenkin, vaikka harvemmin enää klassista kuuntelen. Minä kun en ole varsinaisesti mikään klassisen musiikin *fani*. Se tunnettiin musiikin lajina *hifistien* suosimana musiikkina, jazzin ohella. Klassinen musiikki oli useimmiten erittäin hyvin äänitettyä, ja laadukkailta stereolevyiltä saattoi saada aikaan hyvän vaikutelman siitä, millaista musiikki olisi live-tilanteessa. Kevyessä musiikissa laadulla ei ollut samanlaista merkitystä, vaikka tietenkin joku **Veneskoski** teki aivan loistavia miksaussauksia, ja monet muutkin. Liveäänitykset olivat yleensä pelkkää puuroa. Joidenkin suomalaisten kevyen musiikin miksausten korkea laatu on minullekin selvinnyt vasta jälkikäteen, kun laitteet ovat parantuneet. Otetaan nyt esimerkiksi **Carolan** levytykset, ja vaikkapa **Freemanin** laulama *Ajetaan tandemilla*, jota kuuli joka paikassa, ja etupäässä nimenomaan matkaradioista. Vasta aivan hiljattain kuuntelin **Carola** ja **Freemania** hyvillä kuulokkeilla, ja voin sanoa, että ainakin miksaus oli kuuntelemisani biiseissä kohdallaan. Yleisesti matkaradiokulttuurissa ja nimenoman kevyessä musiikissa äänityksen laadulla ei ole koskaan ollut suurta merkitystä. Myöhemmin, kun pääsin opiskelemaan Jyväskylän yliopistoon, kävin siellä kuuntelemaan monien kuuluisien orkesterien ja solistien harjoituksia yliopiston päärakennuksen juhlasalissa. Sinne oli vapaa pääsy, ja musiikki oli kuitenkin täysin samaa mitä ne sitten soittivat illalla konserteissa. Se nyt vain on niin, että kotona ei voi kuunnella klassista musiikkia, koska akustiikka on kerrostaloissa täysin perseestä, ja tuolloin vain harvalla oli kunnon laitteita. Populaari- ja Rock -musiikkia en siis aktiivisesti kuunnellut, koska en tiennyt siitä juuri mitään, enkä tuntenut esittäjiä, tai suosikkeja. Ei ollut ketään jonka kanssa olisin voinut edes keskustella asiasta. Tiesin toki *Rollarit* ja **Beatlesit**, mutta niitä muita en sitten tuntenutkaan. Emme eläneet vielä tuolloin monoliittisessa rock-kulttuurissa, ja MTV oli vuosien päässä. Rokin satunnaisesti kuunteluun riitti siis ihan tavallinen matkaradio varsin hyvin, ja varsinaisia rock-musiikkia soittavia radiokanaviahan ei vielä ollutkaan. Oli vain joku **Jake Nymanin**, tai **Heikki Harmanin** erikoisohjelma kerran viikossa, mutta ne olivatkin sitten korkeatasoisia, ja niistä kiitokset tekijöilleen näin jälkikäteen.

Lauritsalan kirkko

Ylläolevassa kuvassa on Lauritsalan ylpeys moderni kirkkorakennus. Valokuvat eivät anna sille minkäänlaista oikeutta, koska siinä on tuota massaa paljon enemmän kuin kuvista voisi päätellä. Liike suuntautuu kohti taivasta, ja se lähtee maasta. Tätä selvempää symboliikkaa saa hakea. En käynyt opiskeluaikoihin lainkaan kirkossa, enkä paljon sen jälkeenkään, koska eivät rakennukset sinällään ole minua koskaan kinnostaneet. Itse asiassa en ole koskaan käynyt tuon rakennuksen sisäpuolella. Jotenkin tämä kirkko kuvastaa lauritsalalaisten hyvää tyyliä, ja ainakin sitä, että siellä on aina ollut riittävästi niitä, jotka ovat ymmärtäneet hyvän päälle, ja sallineet arkkitehdeille vapaammat kädet. Mitä kaikkea olisikaan voinut tapahtua, jos Lauritsala olisi saanut jatkaa itsenäisenä kauppalana ja kaupunkina? Mutta Lappeenranta imaisi sen, ja heti se alkoi taantua. Lauritsalan kirkko edustaa minulle sitä, miten loasta ja liasta voi kohota jotakin, joka kasvaa ikuisuuden mittoihin, ja tavoittelee totuuksia ja lakien lakeja. Hieno idea hienosti toteutettuna, ja tämä kaikki vielä pienessä Lauritsalassa! Nykyään uusia kirkkoja rakennetaan harvoin, ja kokeilujen aika alkaa niidenkin kohdalla olla ohi. Emme vain tajua aina käyttä ohikiitävää *suurta hetkeä* hyväksemme.

Reikäenkelin retket

Ylläolevassa kuvassa on **Kauko Räsänen** aikanaan veistelemä *Reikäenkeli*. Se, ja siihen liittynyt polemiikki on naurattanut minua aina. Kerrassaan hyväntuulista taidetta! Nykyisin patsas sijaitsee Lauritsalan kirkkopuistossa, jonne se kuuluukin - modernin kirkon viereen, koska ne puhuvat samaa kieltä. Patsas on siis herättänyt aikojen kuluessa paljonkin keskustelua, ja yleensä sitä ei ole ymmärretty. Minusta se on samalla sekä koominen, että erittäin symbolinen. Se tavallaan paljastaa selvästi ihmillisen tiedon tietynlaisen pönöttävän huvittavuuden, ja sen raadollisuuden, koska se on pudistettu kaikesta turhasta, ja siihen on jätetty vain olennaisin, eli rukous ja sen asento - kun taas ihmistiedossa ja

käyttäytymisessä on aina kaikki läsnä, ja kaikkea esitetään tosielämässä aina liioitellusti, ja siksi siinä on vaikea havaita abstrakteja totuuksia.

Alunperin *Reikäenkeli* sijoitettiin kaupungin toisella sijaitsevalle Ristikankaan hautausmaalle, mutta patsas herätti siellä voimakasta polemiikkaa, ja se siirrettiin sieltä vähin äänin johonkin kaupungin varastoon, jossa se oli muutaman vuoden. Kun ajattelee hautamuistomerkkejä noin yleensä, luulisi niiden ärsyttävän tavallisia ihmisiä ihan samalla lailla laittaa nyt suorakaiteen muotoisia kiviä riviin metsään, ja raivata luontainen aluskasvillisuus sieltä pois, ja istuttaa nurmikko tilalle - ja tuoda niille lisäksi kynttilöitä ja kukkia. Jos joku viitsisi joskus selittää, mihin hautakivien suorakaiteenmuoto oikein viittaa, ja mitä ne symbolisoivat? Tai mitä tarkoittavat niiden pintaan tehdyt kaiverrukset ja kultaukset. Tai kun ajattelee hautamuistomerkkejä, joiden ympärillä on jyrkät teräsaita, ja kivetkin ovat lähes obeliskeja, niin ei voi kun ajatella, että ihmiset haluavat siirtää taivaaseen samanlaiset arvohierarkiat jotka hänellä on ollut jo maan päällä. Varmaankin taivaassa on runsaasti ratamestareita ja apteekkareja, sun muita. Ja kun kuitenkin sanassa sanotaan selvästi, että köyhän on helpompi päästä taivaan valtakuntaan kuin rikkaan. Kyllä *Reikäenkeli* mahtuisi hyvin tällaisellekin hautuumaalle, sillä sehän tarkoittaa mitä tarkoittaa sijaitsipa se sitten missä tahansa.

Nykyisin *Reikäenkeli* sijaitsee siis Lauritsalan kirkkokuistossa, ja kuvassa se istuu vasemmalla puolella olevalla korokkeella, ja sen molemmin puolin on istumapenkit. Kuvan oikealla puolella näkyy kirkon maasta kohoavaa silhuettia. Itse asiassa *Reikäenkeli* vaikuttaa kuvissa suuremmalta kuin mitä se sitten luonnossa onkaan, vaikka lopultakin se on aika pieni. Oli miten oli, se soveltuu vallan mainiosti tukemaan kirkon muodollaan ilmaisemaa symboliikkaa, mutta saisi se olla kooltaan suurempi, ja olla hieman eri kohdassa. Itse asiassa *Reikäenkeli* symboloi erinomaisen hyvin opiskeluani Lauritsalassa, ja liittyy heräilevään symboliikan tajuuni, ja suuntautumiseeni filosofiaan. Joten kiitokset tästäkin vähästä, joskin tahattomasta kannustuksesta.

Kaukaan tehtaat

Aika monet iltalukion miesoppilaista olivat työssä Kaukaan tehtaalla. Se oli ehdottomasti koko paikkakunnan suurin työnantaja. Tosin sen ansiota on myös Saimaan veden pilaantuminen, ja esimerkiksi

saimaanlohen ja muikun väheneminen, ja nuottakuntien lopettamiset. Ennen vanhaan Lauritsalasta pääsi suoraan kuvassa näkyvään paikkaan, mutta liikennejärjestelyjä on nyttemmin muutettu, ja tehdasalue on kokonaan suljettu. Kaukas on vaikuttanut voimakkaasti Lauritsalan liikennejärjestelyihin, ja Lauritsala on tavallaan jäänyt sumppuun.

Itse en ollut koskaan suoranaisesti töissä Kaukaalla, mutta olin kerran apumiehenä rakennustyömaalla, kun alueelle rakennettiin uutta hallia. Todennäköisesti se halli, jonka kimpussa pukersin, näkyy kuvassa, mutta tuosta kaikesta on jo niin kauan, etten voi olla enää mistään varma.